

Hvidbog; Forslag til Natura 2000-handleplan Arresø, Ellemosen og Lille Lyngby Mose, nr 134

Gribskov, Halsnæs og Hillerød Kommuner har udarbejdet ”Forslag til Natura 2000-handleplan for Arresø, Ellemosen og Lille Lyngby Mose”. Planen har været sendt i offentlig høring i perioden d. 20. okt. - d. 15. dec. 2016.

Forslaget til handleplanen er udarbejdet på baggrund af § 46 a i ”Bekendtgørelse af lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder”, Lbk. nr. 1251 af 29. sep. 2016 og ”Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner”, Bek. nr. 944 af 26. juni 2016 og statens ”Natura 2000-plan 2016-21 for Arresø, Ellemosen og Lille Lyngby Mose, Natura 2000-område nr. 134, Habitatområde H118 og Fuglebeskyttelsesområde F106”.

Offentlig høring

Forslaget til handleplanen har været fremlagt for og godkendt af Byrådet i Gribskov Kommune d. 3. okt. 2016, Byrådet i Halsnæs Kommunes d. 27. sep. 2016 og Miljø- og Teknikudvalget i Hillerød Kommune d. 5. okt. 2016. Forslaget til handleplanen har derefter været sendt i offentlig høring i 8 uger ved annoncering på kommunernes hjemmesider og ved annoncering i Gribskov Kommunes ”Ugeposten” med henvisning til hjemmesiden.

Derudover har kommunerne orienteret følgende interessenter om handleplanen:

Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov, Halsnæs og Hillerød
Dansk Ornitologisk Forening, Nordsjælland og Halsnæs
Friluftsrådet, kreds Nordsjælland
Museum Nordsjælland
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen, Nordsjælland
SVANA
Dansk Botanisk Forening
Danmarks Sportsfiskerforbund
Slots- og Kulturstyrelsen
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
Halsnæs Kommune
Hillerød Kommune
Det Grønne Dialogforum (Det Grønne Råd i Gribskov Kommune)
Grønt Råd (Hillerød Kommune)
Grundejerforeningerne:
Dr.mølle Strandpark I-III
Månehøjen
Grænsestien
Annisse Borger og Grundejerforening
Ramløse Bakker
Bækkegården
Grundejerforeningen på Sandet
Lodsejere med kortlagte habitatnaturtyper i Hillerød Kommune.

Indkomne hørings svar

Der er indkommet hørings svar fra fire interessenter. De fulde hørings svar kan ses i bilag 1-4. Se oversigt over hørings svar i tabel 1 herunder:

Afsender af hørings svar	Tema
Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA), Midtjylland	Gør ikke indsigelse, men har bemærkninger vedr. myndighedsfordeling, opdatering af bekendtgørelse, indsatser fordelt på aktør og særligt om SMV (strategisk miljøvurdering).
Naturstyrelsen, Nordsjælland og Hovedkontoret	Rettelse i henvisning til ansvarlige myndigheder, fordeling af indsatser mellem kommuner og Naturstyrelsen samt Naturstyrelsens udførte indsatser for 2009-2015.
Friluftsrådet Nordsjælland og medlem af Det Grønne Dialogforum i Gribskov Kommune	Ingen ændringer, men anmodning om, at friluftslivets vilkår tilgodeses i muligt omfang.
Danmarks Naturfredningsforening, Hillerød	Påvirkning af atmosfærisk eutrofiering og forstyrrelse af fuglebestande.

Tabel 1: Oversigt over hørings svar.

Resume af høringsvar samt kommentarer og konsekvenser

Herunder følger resume af høringsvar og Gribskov, Halsnæs og Hillerød Kommuners kommentarer og forslag til konsekvenser.

Resume af høringsvar	Kommentar og konsekvens
<p>Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, Midtjylland</p> <p>1) 1) Myndigheds fordeling mellem Naturstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA).</p> <p>Styrelsen gør opmærksom på, at SVANA pr. 1. juli 2016 er ansvarlig myndighed for Natura 2000-planer, Natura 2000-skovplaner og skovhandleplaner. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevarerministeriets arealer.</p> <p>2) Styrelsen gør opmærksom på, at der er kommet en ny miljømålslov, som er udstedt d. 29. sep. 2016 (lovbekendtgørelse nr. 1251).</p> <p>3) Styrelsen gør opmærksom på, at kravene i miljømålslovens § 46 a til indholdet af en kommunal handleplan ikke er opfyldt, idet der i forslag til handleplan mangler oversigt over opgavefordeling mellem Gribskov, Halsnæs og Hillerød Kommune indbyrdes og Naturstyrelsen.</p> <p>4) SMV SVANA gør opmærksom på og henviser til afsnit 6 i "Vejledning om de kommunale handleplaner til opfølgning af Natura 2000-planerne 2016-21" (http://svana.dk/media/192801/vejledning-om-de-kommunale-handleplaner-til-opfoelgning-af-natura-2000-planerne-2016-21.pdf) SVANA gør desuden opmærksom på, at kommunerne skal tage stilling til om forslaget til handleplanen skal miljøvurderes eller om handleplanen skal screenes ud. SVANA henleder opmærksomheden på, at kommunernes screeningsafgørelser skal udmøntes i en konkret afgørelse, og afgørelsen offentliggøres og kan påklages.</p>	<p>1) Kommentar: Kommunerne er bekendte med myndighedsfordelingen mellem Naturstyrelsen og SVANA.</p> <p>1) Konsekvens: I handleplanen præciseres myndighedsfordelingen ved at der på side 4, afsnit 3 under overskriften "Baggrund" slettes følgende: "<i>Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Naturstyrelsen og gennemføres hvert 12. år. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat. Kommunerne og Naturstyrelsen er hver især ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af år 2021</i>".</p> <p>Og erstattes af: "<i>Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Miljøstyrelsen og gennemføres hvert 12. år. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevarerministeriets arealer. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat. Kommunerne og Miljøstyrelsen er hver især ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af år 2021</i>".</p> <p>2) Kommentar: Kommunerne er bekendte med, at der er kommet ny bekendtgørelse og, at der i forslag til handleplanen er angivet den ikke længere gældende bekendtgørelse.</p> <p>2) Konsekvens: I handleplanen slettes henvisningen på side 4, afsnit 5: "<i>...(lovbekendtgørelse nr 932 af 24. sep. 2009 med senere ændringer)...</i>" og erstattes af: "<i>...(lovbekendtgørelse nr 1251 af 29. sep. 2016)</i>".</p>

3) Kommentar: Vi tager bemærkningen til efterretning.

3) Konsekvens: Side 9 under overskriften "Indsatser fordelt på aktør " slettes følgende: *"Det vurderes, at der ikke er behov for en nærmere fordeling af indsatserne mellem Halsnæs Kommune, Gribskov Kommune, Hillerød Kommune og Naturstyrelsen for de enkelte retningslinjer i Natura 2000-planens indsatsprogram. Derfor udgår tabel 6."*

Og erstattes af: *"I Natura 2000-planens indsatsprogram er der retningslinjer, hvor der er behov for en nærmere afklaring af, hvem der følger op på retningslinjerne. Det drejer sig om følgende retningslinje:*

Der sikres sammenhæng mellem forekomster af naturtyperne kalkoverdrev (6210) og rigkær (7230) med henblik på at gøre arealet mere robust a) overfor pludselige hændelser (f.eks. ekstreme vejrforhold), b) for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer eller c) for at bidrage til etablering af større driftsenheder.

Tabel 6 angiver den aftalte opgavefordeling mellem handleplanmyndighederne.

Naturstyrelsen Nordsjællands indsatser fremgår af bilag 1."

Derudover indsættes tabel 6:

Tabel 6. Fordeling af opgaver mellem handleplanmyndighed og offentlige lodsejere

Indsats	Handleplanmyndighed		Offentlig lodsejer	Total
	Hillerød Kommune	Halsnæs Kommune	Naturstyrelsen Se bilag I	
Sikring af sammenhæng mellem forekomster af rigkær og kalkoverdrev	Op til 1,5 ha	Op til 0,1 ha		Op til 1,6 ha

4) Kommentar: Kommunerne har truffet afgørelse om at handleplanen ikke skal miljøvurderes. Afgørelsen med klagevejledning blev offentliggjort på kommunerens hjemmesider ifm med høring af forslag til handleplanen. Der er ikke indkommet nogen klager herover.

4) Konsekvens: Ingen.

Tabel 2: Resume af hørings svar fra Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, Midtjylland samt Gribskov, Halsnæs og Hillerød Kommuners kommentarer og forslag til konsekvenser.

Resume af hørings svar	Kommentar og konsekvens
<p>Naturstyrelsen, Nordsjælland og Hovedkontor</p> <p>1) Naturstyrelsen har gjort opmærksom på en fejl på side 4, hvor der henvises til at handleplanen er udarbejdet i samarbejde mellem kommune og Naturstyrelsen. Styrelsen skriver således følgende: <i>"I " Natura 2000-handleplan 2016-2021. Arresø og Ll. Lyngby Mose. Natura 2000 område nr. 134"</i> <i>Står på side 4 afsnit 2 at "Denne handleplan er udarbejdet af Frederiksborg, Gribskov, Helsingør og Hillerød kommuner, samt Naturstyrelsen" her slettes Naturstyrelsen.</i></p> <p>2) Naturstyrelsen bemærker, at der ikke fremgår en fordeling af indsatser mellem kommuner og Naturstyrelsen og anmoder om at dette fremgår af den endelige plan.</p> <p>3) Naturstyrelsen bemærker, at det ikke fremgår, hvilke indsatser Naturstyrelsen har udført i 2009-2015.</p>	<p>1) Kommentar: På side 4 i afsnit to står der følgende: <i>"Denne handleplan er udarbejdet af Gribskov Kommune, Halsnæs Kommune, Hillerød Kommune, samt Naturstyrelsen på grundlag af Natura 2000-plan for Natura 2000-område nr. 134 Arresø, Ellelose og Lille Lyngby Mose".</i></p> <p>Der står således ikke det styrelsen skriver i høringssvaret. Men handleplanen er udarbejdet i dialog med Naturstyrelsen Nordsjælland.</p> <p>1) Konsekvens: Ovenstående slette og erstattes af: <i>"Denne handleplan er udarbejdet af Gribskov Kommune, Halsnæs Kommune og Hillerød Kommune, i dialog med Naturstyrelsen Nordsjælland, på grundlag af Natura 2000-plan for Natura 2000-område nr. 134 for Arresø, Ellelose og Lille Lyngby Mose".</i></p> <p>2) Kommentar: Vi tager anmodningen til efterretning.</p> <p>2) Konsekvens: Samme rettelse som fremgår af konsekvens nr. 3 til hørings svar fra SVANA.</p> <p>3) Kommentar: Naturstyrelsen Nordsjælland har først d. 20. jan. 2017 sendt plejeplan til kommunerne, hvoraf de af Naturstyrelsen udførte indsatser for perioden 2009-2015 fremgår.</p> <p>3) Konsekvens: På side 6 nederst tilføjes følgende: <i>"<u>Naturstyrelsen</u> Naturstyrelsens udførte indsatser for perioden 2009-2015 fremgår af tabel b s. 10. i Naturstyrelsens Natura 2000-plejeplan 2016-21 for Natura 2000-område nr. 134 Arresø, Ellemosen og Lille Lyngby Mose".</i></p>

Tabel 3: Resume af hørings svar fra Naturstyrelsen, Nordsjælland og Hovedkontor samt Gribskov , Halsnæs og Hillerød Kommuners kommentarer og forslag til konsekvenser.

Resume af hørings svar	Kommentar og konsekvens
<p>Friluftsrådet, Nordsjælland og medlem af Det Grønne Dialogforum i Gribskov Kommune</p> <p>1) Der er ingen bemærkninger til handleplanforslaget, idet der ikke ses væsentlige ændringer i.f.t. de tidligere Natura 2000-planer. Friluftsrådet anmoder dog om, at friluftslivets vilkår også tilgodeses i muligt i omfang i Natura 2000-områderne.</p>	<p>Kommentar: 1) Kommentar: Det er i høringsvaret ikke præciseret, hvad ”friluftslivets vilkår” omhandler. På Friluftsrådets hjemmeside fremgår det, at Friluftsrådet arbejder med ”organisationsmål og udviklingsmål for friluftsliv”, hvoraf det fremgår, at der arbejdes for en national friluftspolitik, sikre og formidle retten til færdsel og ophold i naturen, samt støtte udvikling og etablering af faciliteter.</p> <p>1) Konsekvens: Det Grønne Dialogforum, som indeholder repræsentant fra Friluftsrådet Nordsjælland, er planlagt inddraget som interessent, hvilket fremgår af tabel 7 ”Forventet plan for interessentinddragelse” side 11. Vi forventer, at der her kan indgå drøftelser af friluftslivets vilkår. Der ændres derfor ikke noget i handleplanen.</p>

Tabel 4: Resume af hørings svar, Friluftsrådet Nordsjælland og medlem af Det Grønne Dialogforum i Gribskov Kommune samt Gribskov, Halsnæs og Hillerød Kommuners kommentarer og forslag til konsekvenser.

Resume af hørings svar	Kommentar og konsekvens
<p>Danmarks Naturfredningsforening, Hillerød</p> <p>1) Foreningen skriver, at mange arter og naturtyper er direkte eller indirekte påvirket af atmosfærisk eutrofiering.</p> <p>2) Foreningen skriver, at for megen benyttelse kan forstyrre og påvirke bestande af rørdrum, rørhøg, fiskeørn og stor skallesluger.</p>	<p>1) Kommentar: Kommunerne er enige i, at deposition af kvælstof er en trussel i mange naturtyper. I Natura2000-planlægningen er der dog ikke indsatser mod denne trussel, som reguleres af reglerne ved godkendelse af husdyrbrug efter husdyrgodkendelsesloven.</p> <p>1) Konsekvens: Ingen</p> <p>2) Kommentar: Kommunerne vurderer, at naturhandleplanen ikke indeholder forvaltningstiltag eller indsatser som medfører yderligere benyttelse af områder som udgør levesteder for de nævnte fuglearter på udpegningsgrundlaget. Langt størstedelen af levestederne for de nævnte arter ligger på arealer ejes og forvaltes af Naturstyrelsen Nordsjælland. Se bilag 1 for et resumé af drifts- og plejeplan for statsejede arealer.</p> <p>2) Konsekvens: Ingen</p>

Tabel 5: Resume af hørings svar fra Danmarks Naturfredningsforening, Hillerød samt Gribskov, Halsnæs og Hillerød Kommuners kommentarer og forslag til konsekvenser.

Sammenfatning

Gribskov, Halsnæs og Hillerød Kommuner vurderer, at de fremsatte høringssvar giver anledning til at foretage ændringer i "Forslag til Natura 2000-handleplan for Arresø, Ellemosen og Lille Lyngby Mose". Kommunerne har desuden foretaget nogle mindre rettelser, af hensyn til forståelsen og læsevenligheden. Kommunerne vurderer, at ingen af ændringerne er væsentlige og, at rettelserne derfor ikke giver anledning til fornyet høring af handleplanforslaget, jf. miljømålslovens §46c stk 2.

Henvisning til hvor i handleplanen der rettes	Rettelser
Side 4, afsnit to	<p>Følgende slettes: <i>"Denne handleplan er udarbejdet af Gribskov Kommune, Halsnæs Kommune, Hillerød Kommune, samt Naturstyrelsen på grundlag af Natura 2000-plan for Natura 2000-område nr. 134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose"</i>.</p> <p>Og erstattes af: <i>"Denne handleplan er udarbejdet af Gribskov Kommune, Halsnæs Kommune og Hillerød Kommune, i dialog med Naturstyrelsen Nordsjælland, på grundlag af Natura 2000-plan for Natura 2000-område nr. 134 for Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose.</i></p>
Side 4, afsnit fem	<p>Følgende slettes <i>"...(lovbekendtgørelse nr. 932 af 24.sep. 2009 med senere ændringer)..."</i></p> <p>og erstattes af: <i>"...(lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29. sep. 2016)"</i>.</p>
Side 4, afsnit 3	<p>Følgende slettes: <i>"Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Naturstyrelsen og gennemføres hvert 12. år. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat. Kommunerne og Naturstyrelsen er hver især ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af år 2021.</i></p> <p>Og erstattes af: <i>"Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Miljøstyrelsen og gennemføres hvert 12. år. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevareministeriets arealer. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat. Kommunerne og Miljøstyrelsen er hver især ansvarlige for, at handleplanerne</i></p>

	<i>gennemføres inden udgangen af år 2021”.</i>													
Side 6 nederst	Følgende tilføjes: ” <u>Naturstyrelsen</u> <i>Naturstyrelsens udførte indsatser for perioden 2009-2015 fremgår af tabel b s. 10. i Naturstyrelsens Natura 2000-plejeplan 2016-21 for Natura 2000-område nr. 134 Arresø, Ellemosen og Lille Lyngby Mose”.</i>													
Side 9	<p>Følgende slettes: <i>”Det vurderes, at der ikke er behov for en nærmere fordeling af indsatserne mellem Halsnæs Kommune, Gribskov Kommune, Hillerød Kommune og Naturstyrelsen for de enkelte retningslinjer i Natura 2000-planens indsatsprogram. Derfor udgår tabel 6.”</i></p> <p>Og erstattes af: <i>”I Natura 2000-planens indsatsprogram er der retningslinjer, hvor der er behov for en nærmere afklaring af, hvem der følger op på retningslinjerne. Det drejer sig om følgende retningslinje: Der sikres sammenhæng mellem forekomster af naturtyperne kalkoverdrev (6210) og rigkær (7230) med henblik på at gøre arealet mere robust a) overfor pludselige hændelser (f.eks. ekstreme vejrforhold), b) for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer eller c) for at bidrage til etablering af større driftsenheder. Tabel 6 angiver den aftalte opgavefordeling mellem handleplanmyndighederne. Naturstyrelsen Nordsjællands indsatser fremgår af bilag 1.”</i></p> <p>Derudover indsættes tabel 6: Tabel 6. Fordeling af opgaver mellem handleplanmyndighed og offentlige lodsejere</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Indsats</th> <th colspan="2">Handleplanmyndighed</th> <th>Offentlig lodsejer</th> <th rowspan="2">Total</th> </tr> <tr> <th>Hillerød Kommune</th> <th>Halsnæs Kommune</th> <th>Naturstyrelsen Se bilag 1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Sikring af sammenhæng mellem forekomster af rigkær og kalkoverdrev</td> <td>Op til 1,5 ha</td> <td>Op til 0,1 ha</td> <td></td> <td>Op til 1,6 ha</td> </tr> </tbody> </table>	Indsats	Handleplanmyndighed		Offentlig lodsejer	Total	Hillerød Kommune	Halsnæs Kommune	Naturstyrelsen Se bilag 1	Sikring af sammenhæng mellem forekomster af rigkær og kalkoverdrev	Op til 1,5 ha	Op til 0,1 ha		Op til 1,6 ha
Indsats	Handleplanmyndighed		Offentlig lodsejer	Total										
	Hillerød Kommune	Halsnæs Kommune	Naturstyrelsen Se bilag 1											
Sikring af sammenhæng mellem forekomster af rigkær og kalkoverdrev	Op til 1,5 ha	Op til 0,1 ha		Op til 1,6 ha										
Henvisning til hvor i handleplanen der rettes	Kommunernes rettelser													
Side 4, afsnit 1	<p>Følgende slettes: <i>”Naturstyrelsen (nu Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, SVANA)”</i></p> <p>Og erstattes af: <i>”Naturstyrelsen (nu Miljøstyrelsen)”</i></p>													
Side 4, afsnit 1	Følgende slettes: <i>”Natura 2000-planerne kan</i>													

	<p>ses på SVANAs hjemmeside www.svana.dk/natur/natura-2000."</p> <p>Og erstattes af: "<u>Natura 2000-planerne kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside.</u>" (hvor understregningen viser hyperlink til http://mst.dk).</p>
Side 8, tabel 4	I tabellen er nu specificeret, hvilke indsatser (opgjort i hektar) der foretages i hvilken kommune. Før viste tallene en samlet opgørelse, hvoraf det ikke fremgik, hvilken kommune der stod for hvad.
Side 8, tabel 5	I tabellen er nu specificeret, hvilke indsatser (opgjort i hektar) der foretages i hvilken kommune. Før viste tallene en samlet opgørelse, hvoraf det ikke fremgik, hvilken kommune der stod for hvad.

Tabel 6: Oversigt over rettelser.

Bilag

Bilag 1 Hørings svar fra Styrelsen og Vand- og Naturforvaltning, Midtjylland.

Bilag 2 Hørings svar fra Naturstyrelsen Nordsjælland og Hovedkontoret.

Bilag 3 Hørings svar fra Friluftsrådet Nordsjælland og medlem af Det Grønne Dialogforum i Gribskov Kommune.

Bilag 4 Danmarks Naturfredningsforening, Hillerød.

Bilag 1

Den 12. december 2016
Halsnæs Kommune
Hillerød Kommune
Gribskov Kommune

Miljø- og Fødevareministeriet
Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning
Naturbeskyttelse
J.nr. SVANA-5669-00150
Ref. Peter Leth
Tlf. 25472990

Bemærkning til forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose

Halsnæs Kommune, Hillerød Kommune og Gribskov Kommune har sendt forslag til Natura 2000-handleplan for område nr. 134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose i høring med høringsfrist den 15/12-2016.

Planforslaget er udarbejdet i et samarbejde mellem de 3 kommuner inden for hvert deres myndighedsområde.

I medfør af miljømålslovens § 46 e kan miljø- og fødevareministeren til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser fremsætte indsigelse mod et forslag til handleplan inden udløbet af høringsfristen.

Miljø- og fødevareministeren har delegeret indsigelseskompetencen til Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning.

Bemærkninger

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning gør ikke indsigelse mod forslaget til kommunal handleplan nr. 134, men har følgende bemærkninger:

Myndighedsfordeling mellem Naturstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning fra 1. juli 2016 er ansvarlig myndighed for såvel de statslige Natura 2000-planer, de statslige Natura 2000-skovplaner som de statslige skovhandleplaner. Naturstyrelsen er ansvarlig for plejeplaner for Miljø- og Fødevareministeriets arealer.

Opdatering af love og bekendtgørelser

Styrelsen skal gøre opmærksom på, at en ny bekendtgørelse af miljømålsloven er blevet udstedt (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29/09/2016). Lovbekendtgørelsen erstatter lovbekendtgørelsen fra 2015. Handleplanbekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016 er fortsat gældende.

Indsatser fordelt på aktør

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning skal bemærke, at miljømålslovens § 46 a indeholder krav om, at den kommunale handleplan indeholder en oversigt over fordeling af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevareministeriet og offentlige lodsejere. Oversigten skal

sikre gennemskuelighed i tilfælde, hvor der er flere aktører, således at det kan vurderes, hvordan Natura 2000-planens indsatsprogram samlet set planlægges realiseret.

Styrelsen kan konstatere, at forslaget til handleplan ikke indeholder oplysning om fordelingen af indsatsen mellem de berørte kommuner indbyrdes og Naturstyrelsen og mangler en begrundelse herfor. Oversigten bør derfor udbygges, enten ved at forslaget til handleplan suppleres med en begrundelse for, at fordelingen er udeladt, eller ved at den aftalte opgavefordeling mellem de berørte kommuner tydeliggøres ved, at forslaget suppleres med den manglende oversigt. SVANA går ud fra, at det af den endelige handleplan tydeligt vil fremgå, hvem der løfter hvilken indsats.

Særligt om SMV (Strategisk Miljøvurdering)

SVANA skal for god ordens skyld henlede opmærksomheden på afsnit 6 om Strategisk Miljøvurdering i styrelsens vejledning om de kommunale handleplaner <http://svana.dk/media/192801/vejledning-om-de-kommunale-handleplaner-til-opfoelgning-af-natura-2000-planerne-2016-21.pdf>

Vejledningen forudsætter, at kommunale handleplaner som udgangspunkt er omfattet af begrebet plan/program, som anvendes i lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det medfører, at kommunen skal tage stilling til, om det konkrete udkast til kommunal handleplan skal undergå en miljøvurdering, eller om handleplanen kan screenes ud.

Kommunens screeningsafgørelse skal udmøntes i en konkret afgørelse, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer § 4, stk.4, hvor kommunen redegør for væsentligheden af indvirkningerne af det konkrete forslag til handleplan. Afgørelsen kan enten kræve en mere dybtgående analyse i en miljøvurdering i form af en miljørapport, hvor indvirkningen anses for væsentlig, eller den kan nå frem til, at indvirkningen ikke er væsentlig (screenes ud).

Screeningsafgørelsen skal offentliggøres snarest muligt og inden vedtagelsen af handleplanen. Afgørelsen kan påklages efter miljømålslovens regler om klage over den kommunale handleplan, jf. miljøvurderingslovens § 16, stk. 1.

Tilsidesættes disse regler, må det - i tilfælde af en klage – forventes, at Natur- og Miljøklagenævnet som udgangspunkt vil erklære handleplanen for ugyldig, jf. EU-Domstolens praksis. Står flere kommuner bag handleplanen, skal alle involverede kommuner træffe en konkret afgørelse, som offentliggøres med klagevejledning på kommunernes hjemmesider.

Kommunerne er velkommen til at kontakte Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jess Jørgensen

Kontorchef

Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, Midtjylland

Tlf. 25420091

email: jessj@svana.dk

Bilag 2

Natura 2000 handleplaner. Kommentarer fra Naturstyrelsen

Naturstyrelsen har med interesse læst kommunens handleplan for Natura 2000-områderne:

Natura 2000-handleplan 2016-2021. Gribskov, Esrum Sø og Snævret Skov. Natura 2000 område nr. 133

Natura 2000-handleplan 2016-2021. Arresø og Ll. Lyngby Mose. Natura 2000 område nr. 134

Natura 2000-handleplan 2016-2021. Tisvilde Hegn og Melby Overdrev. Natura 2000 område nr. 135

Naturstyrelsen har selv har udarbejdet en Natura 2000-plejeplan for områderne. Naturstyrelsens plejeplan er sendt i høring frem til den 13. december.

I ”Natura 2000-handleplan 2016-2021. Gribskov, Esrum Sø og Snævret Skov. Natura 2000 område nr. 133”

Står på side 4 afsnit 2 at ”Denne handleplan er udarbejdet af Frederiksborg, Gribskov, Helsingør og Hillerød kommuner, samt Naturstyrelsen” her slettes Naturstyrelsen.

I ” Natura 2000-handleplan 2016-2021. Arresø og Ll. Lyngby Mose. Natura 2000 område nr. 134”

Står på side 4 afsnit 2 at ”Denne handleplan er udarbejdet af Frederiksborg, Gribskov, Helsingør og Hillerød kommuner, samt Naturstyrelsen” her slettes Naturstyrelsen.

Umiddelbart fremgår det ikke af handleplanerne, hvilken indsats styrelsen allerede har udført i perioden 2009-2015, ligesom der ikke er angivet en fordeling af indsatsen i den kommende periode (2016-2021) mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevareministeriet, Naturstyrelsen (og evt. offentlige lodsejere).

Naturstyrelsen lægger vægt på, at de endelige handleplaner vil blive suppleret med disse oplysninger, således at Naturstyrelsen gennemførte tiltag og planlagte tiltag fremgår af handleplanen.

Naturstyrelsen erkender, at det kan være svært at omsætte data fra plejeplanerne til tabeller i handleplanerne. Styrelsen indgå derfor gerne i en dialog om dette.

Med venlig hilsen

Ida Dahl-Nielsen

72 54 31 84

iddni@nst.dk

Bilag 3

Fra: "Boris Damsgaard" <boris@damsgaard.biz>
Til: <tms@gribskov.dk>,
Dato: 13-12-2016 15:11
Emne: Høring om forslag til Natura-2000 handleplaner

Til Gribskov kommune

Friluftsrådet Nordsjælland har med stor interesse gennemlæst forslag til Natura-2000 handleplaner 2016 for bl.a. følgende områder:

132 Rusland
133 Gribskov, Esrum sø, Snævret skov
134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby mose
135 Tisvilde Hegn og Melby overdrev

Der ses ikke væsentlige ændringer i forhold til de tidligere Natura-2000 planer og Friluftsrådet Nordsjælland har derfor ikke bemærkninger til 2016-forslagene.

Vi vil dog anmode om, at friluftslivets vilkår også i disse områder tilgodeses i muligt omfang.

Med venlig hilsen

Boris Damsgaard, næstformand for bestyrelsen i Friluftsrådet Nordsjælland og medlem af det grønne dialogforum (DGD) i Gribskov kommune

Bilag 4

Hillerød Afdeling

Fm. Jørgen Nielsen 8691 5210/ 2147 5210

hillerod@dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Hillerød d. 12. december 2016

Hillerød Kommune
Trollesminde allé 27
3400 Hillerød
Natur@hillerod.dk

Hørings svar fra DN Hillerød afdeling til Natura 2000 handleplaner:

Kommentarer til Natura 2000 område 133 for Gribskov, Snævret skov og Esrum sø.

- Der bør udarbejdes en bevaringsstatus for alle naturtyper og arter, der indgår i udpegningsgrundlaget, ikke kun for nogle af dem. Overvågningen af Esrum sø bør genoptages særligt med henblik på truslerne fra Collstrop-grunden.
- Der bør udarbejdes indsatsplaner for alle naturtyper og arter, der indgår i udpegningsgrundlaget, ikke kun for nogle af dem.
- Indsatsen i arealmæssigt små naturtyper bør prioriteres højt.
- Der bør ske en fremrykning af indsatsen i visse naturtyper – særlig er atmosfærisk deposition af kvælstof en trussel.

Kommentarer til Natura 2000 område 134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby mose.

- Mange af de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte er enten direkte eller indirekte påvirket af atmosfærisk eutrofiering.
- For megen benyttelse kan forstyrre og påvirke bestanden af rørdrum, rørhøg, fiskeørn og stor skallesluger.

Med venlig hilsen

Jørgen Nielsen